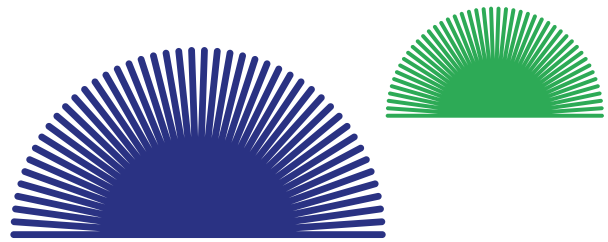

ENTREVISTA A **JOSEP ROS,** MEMBRE DE **VIVIM DEL CUENTU**

Com neix, Vivim del cuentu?

La Companyia Vivim del Cuentu som un grup de vuit contacontes: la Marta, el Borja, la Maria, la Bet, l'Inyaki, l'Oriol, la Noe i el Josep. Ens dediquem principalment a fer espectacles de narració oral, sobretot per a infants però també per a un públic juvenil i adult. A més, des de fa uns anys també ens dediquem a la literatura infantil escrivint diferents llibres; les col·leccions que tenim més consolidades són els Contes Desexplicats, amb vint-i-tres llibres publicats, i la de Fruites i Verdures, amb dotze llibres publicats. D'altra banda, també oferim formacions per a futurs narradors o per a professionals de l'educació i duem a terme projectes de foment de la lectura, entre d'altres activitats. Cal destacar que en el nostre recorregut també vam dur a terme el projecte solidari Biblioteques sense Fronteres, i vam aconseguir inaugurar 3 biblioteques infantils i juvenils en diferents països d'Amèrica Llatina. Tot va començar, però, una tarda de setembre de 2006, quan vam iniciar un taller de narració oral al Centre Cívic La Tamarita de Barcelo-

Vivim del Cuentu som un grup de vuit contacontes. Ens dediquem principalment a fer espectacles de narració oral, sobretot per a infants però també per a un públic juvenil i adult.

na. Llavors gairebé no ens coneixíem, però la connexió van ser tan bona entre nosaltres que abans d'acabar aquell any ja teníem nom per a un nou projecte que no ens pensàvem que tindria una trajectòria tan llarga: la companyia de conta-contes Vivim del Cuentu.

Quins temes trebal·leu?

Quan hem de decidir els contes que expliquem als nostres espectacles i sessions, o quan ens posem a redactar-ne un de propi, hi ha diversos objectius en ment. D'una banda, que el conte tingui una bona estructura narrativa i que la història sigui engrescadora per al públic a qui va dirigit. D'altra banda, cuidem molt el missatge que volem transmetre. No en va, els contes sempre han tingut un rerefons que en podríem dir pedagògic, en el bon i en el mal sentit del terme. Sempre hi ha una moralina o missatge més o menys implícit. En aquest sentit, sempre hem procurat sentir-nos còmodes

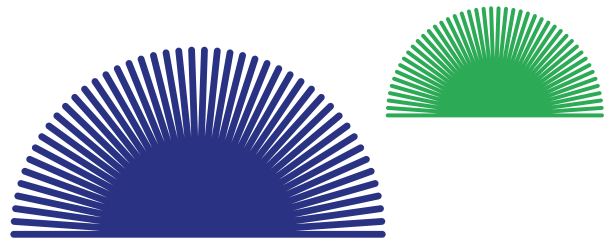

amb aquells contes que explicàvem, i quan hi ha alguna part que no ens fa el pes, la canviem, la transformem, l'adaptem; de fet, és així com va néixer la nostra primera col·lecció, la de contes Desexplicats, en què reexpliquem els contes clàssics de tota la vida amb una mirada molt personal.

D'aquesta manera, en els nostres contes i sessions sempre hi ha una visió molt crítica amb la igualtat de gènere, sense perjudici de bones dosis d'humor i ironia. Altres temes que treballen són la convivència, el respecte, la igualtat en sentit ampli, una visió crítica de la nostra societat, així com l'antiracisme i la mirada empàtica cap a l'altre. També tenim sessions específiques sobre justícia climàtica, consum responsable i moltes altres temàtiques. De fet, la gran majoria dels membres del grup ens dediquem professionalment al món de l'educació a diferents nivells, i per això aquesta visió educativa i transformadora sempre està present en els nostres contes.

A vegades no és fàcil reflexionar sobre temes tan complexos com la diversitat, la gestió del conflicte, les emocions, etc. Ens ajuden, les narracions orals, a acostar-nos també a aquestes realitats?

Sense cap mena de dubte. El conte és una eina molt potent per a transmetre missatges i plantar petites llavors de pensament crític, tant en infants com en adults. A través d'una cosa que ens fascina als humans, que són les històries, podem empatitzar amb un munt de personatges diferents i situacions complexes. El conte té la virtut, com el joc o el teatre, de permetre'ns viure intensament una emoció o una situació concreta des d'una seguretat que ens dona alhora la suficient distància per po-

El conte és una eina molt potent per a transmetre missatges i plantar petites llavors de pensament crític, tant en infants com en adults.

der-les assumir. El nivell d'implicació amb les emocions dels personatges que detectem en els nostres oients més joves és increïble. Qui hagi viscut o treballat amb infants sabrà que en general els nens i nenes tendeixen a viure tot allò que fan amb gran intensitat. Doncs bé, aquesta intensitat l'aprofitem per a crear un nivell d'empatia cap a, per exemple, les injustícies, com pocs recursos et poden oferir.

Tots i totes coneixem la importància de connectar amb les emocions dels nens i nenes, i els contes són una bona manera de fer-ho. Però... i els adults? També necessitem els contes?

És cert que l'oferta de narració oral per adults és menor, però no inexistent. Existeixen un parell de sales a Barcelona, d'on som nosaltres, que ofereixen una programació fixa, per exemple. Esporàdicament també se'n programen en biblioteques o en festes municipals. I la veritat és que és sorprenent la resposta que reben. Com a narradores, veure les mirades d'expectació d'un públic adult quan ets al clímax de

la història, en el moment en què fas un silenci per allargar aquella tensió, és una de les sensacions més poderoses que experimentem. La força del conte narrat rau, paradoxalment, en un factor que fa que tingui molt poca consideració en la societat actual, és a dir, el fet que no hi hagi cap suport visual. Sense menysprear la força i la gràcia del cinema, les sèries o el còmic, per dir-ne uns quants dels quals en som espectadors fervorosos nosaltres també, una narració oral treballa únicament amb la capacitat d'abstracció que tenim tots els humans. I aquesta capacitat fa que l'adult s'imagini allò que tu narres amb les seves pròpies imatges. Quan expliques un conte, es crea un espai en què, en cada cervell, aquella història s'està "veient" d'una forma única i particular, i contra això no hi ha pantalla que pugui competir. I gràcies a aquesta connexió amb el subconscient de l'espectador, el missatge que queda és d'allò més potent i durador. Sinó, cadascú pot recordar segur alguna història que li hagin explicat alguna vegada i com encara en recorda, ni que sigui parcialment, una imatge, una manera de dir-ho, una emoció, etc

Amb gairebé disset anys d'experiència, des de Vivim del Cuentu assegureu que els contes tenen també poder per a educar, per a fer pensar. Quina és la vostra experiència al respecte?

En tenim proves evidents cada vegada que ens posem davant dels públic, sobretot en espais reduïts i de proximitat com escoles o biblioteques. Com a exemple d'això, podem evocar una vegada en què estàvem narrant el nostre conte La Princesa dels matalassos en un parc de Nou Barris. En aquesta història hi ha una princesa, la protagonista, que no es vol casar i una reina que vol fer casar el seu fill amb una princesa "de debò". Evidentment, la intenció

de fons és despertar el sentit crític sobre els estereotips que envolten les dones a través de la figura de la princesa. Doncs bé, quan la reina obliga la princesa a casar-se amb el seu fill, hi va haver una nena d'uns set anys que s'enfadava amb ella vivament perquè per a ella les dones podien decidir el seu futur per elles mateixes, i aquest futur no havia de passar necessàriament per un matrimoni convencional.

I dels contes tradicionals, què en podem aprendre? Són sempre són bons aliats o cal repensar-los?

Tenint en compte que portem deu anys reescriuint els contes clàssics, és clar que la nostra postura és la de repensar-los. Tot i així, volem deixar clar que la idea dels contes Desexplícats és en part perquè sentim una gran admiració pel conte tradicional. La força dels seus arguments universals, la gràcia de les seves estructures simples i efectives i la potència dels seus personatges icònics és justament la que aprofitem nosaltres per fer la nostra versió. En la nostra manera de veure-ho, creiem que cal conèixer el conte tradicional com a part d'un patrimoni cultural indubtable. Tot i així, som molt crítics amb part dels missatges que es transmeten, sobretot pel que fa al missatge que fomenten sobre el paper de les dones a la societat. Aquesta és segurament la part en què més incidim. D'altres simplement els reescriuim com a part d'un joc creatiu. En aquest sentit, creiem que sí que s'ha de tenir en compte quins valors i missatges transmetem als nostres infants a través de la literatura oral. Per això, creiem que una versió crítica ajuda a posar el focus en aquells aspectes que ara considerem disfuncionals, però també podríem aplicar altres estratègies, com acompanyar la lectura amb ulls crítics o mesurar quines altres alternatives els donem com a referents.

